

SODELOVANJE IN KOMUNIKACIJA MED VRTCEM IN STARŠI / Sabina Žavski, mag. managementa znanja, dipl.

vzgojiteljica / Vrtec Tončke Čečeve, Celje

Kakovostno sodelovanje med vzgojitelji in starši je eno od temeljnih načel delovanja sodobnega vrtca. Skupaj si delimo odgovornost za vzgojo in izobraževanje otrok, zato kakovostno sodelovanje prispeva tudi k večjim vzgojnim učinkom. A vzpostavitev dobrega sodelovanja ni preprosta. Predvsem za vzgojitelje, kot strokovne delavce vrtca, predstavlja dobro sodelovanje vrsto izzivov. Predstavljam formalne in neformalne oblike sodelovanja in dobro komunikacijo med starši ter vzgojitelji. Zanimali so me tudi dejavniki, ki spodbujajo oz. zavirajo sodelovanje.

Koncepcija institucionalne predšolske vzgoje poudarja sodelovanje zaposlenih v vrtcu in družine kot nujen pogoj za dopolnjevanje družinske in institucionalne vzgoje, vendar pri odnosu med njimi Lipičnik Vodopivec (2007) poudarja pomembnost delitve odgovornosti in različnost pristojnosti. Vrtec naj družini nudi storitve ob spoštovanju zasebnosti, starši pa morajo upoštevati meje svojega odločanja in ne smejo posegati v strokovne odločitve ustanove.

Raziskave so pokazale, da prevelika razdalja med vrtcem in starši negativno vpliva na socializacijo ter vzgojno-izobraževalno učinkovitost otrok, nasprotno pa kakovostna sodelovanja podpirajo otrokov celovit razvoj in napredek. Kottler (2001) dokazuje, da dobro sodelovanje med zaposlenimi v vrtcu in domom zelo ugodno vpliva na otroke, starše in vzgojitelje. Ob tem pa se postavlja vprašanje, kakšne so naloge, odgovornost, pričakovanja in nezadnje pristojnosti enih in drugih? Načelo sodelovanja s starši, ki je zapisano v Kurikulumu za vrtce (1999), predpisuje, da imajo starši pravico do:

- sodelovanja pri načrtovanju življenja in dela v vrtcu in v oddelku ter po dogovoru z vzgojiteljico sodelovanja pri vzgojnem delu, vendar ob upoštevanju strokovne avtonomnosti vrtca;
- postopnega uvajanja otroka v vrtec;
- javno dostopnih obvestil o različnih ponudbah programov v vrtcu;
- sprotne izmenjave informacij in poglobljenega razgovora o otroku z vzgojiteljico, pomočnico ter svetovalnim delavcem;
- stalnega in pisnega informiranja ter seznanjanja z njihovimi pravicami in odgovornostmi.

KOMUNIKACIJA MED VZGOJITELJEM IN STARŠI

Jensen in Jensen (2011) menita, da so za dobro sodelovanje in delo s starši bistvenega pomena kompetence pedagoga. Ustvariti mora odnose, ki so enakovredni, ter na zastavljena vprašanja odgovarjati jasno. Bistveno vlogo tu igra osebnost pedagoga, pripravljenost za profesionalni razvoj, splošne vrednote ter način navezovanja odnosov. Pedagog mora biti sposoben delati z vsemi starši iz različnih ekonomskih, socialnih ter kulturnih skupin. Torej mora biti izjemno odprt in strpen. Na svet mora gledati široko, s čim manj predsodki.

Lepičnik Vodopivec 1996 trdi, da je komunikacija med vzgojitelji in starši pomembna, saj je predšolski otrok izjemno povezan in odvisen od staršev. Posledično ima vzgojiteljica največ možnosti, da z uspešno komunikacijo vpliva na stališča in prepričanja staršev. Z uspešnimi pogovori lažje usklajujemo različne poglede na vzgojne stile staršev in vzgojiteljic ter tako ne povzročamo konfliktov v razvoju otroka. S tem gradimo in uravnavamo čustveno stabilnost osebnosti otroka, saj otrok odnose med vzgojitelji in starši začuti ter doživlja varnost, sprejetost in potrditve ter tako lažje premaguje ovire in težave. Tako vzgojitelji kot starši bi se morali zavedati, da je vrtec tisti, ki nadgrajuje otrokovo primarno socializacijo in to lahko uspešno naredi le, če je v interakciji z otrokovimi starši.

Komunikacija ima vedno dva nivoja: vsebinski (to, kar povemo) in odnosni (kako to povemo). Težave v komunikaciji so običajno na odnosnem nivoju (»ni me razjezilo to, kar je povedal, ampak kako mi je to rekel«). Komunikacijo

delimo na besedno in nebesedno. V komunikaciji moramo uskladiti telo, govoro, izražanje in druge stvari. Besedno komuniciranje je lahko govorno in pisno ter predstavlja 7 odstotkov v procesu komuniciranja. Preostali del predstavlja nebesedno komuniciranje, ki zajema zvok, govoro telesa in stvari, kot so prostor in čas, otip, vonj in drugo. Uspešna komunikacija je, v kateri sogovornika spoštujeta drug drugega in je odvisna od skladnosti, jasnosti in načina izražanja, vsebine, odnosov med udeleženci, od njihove zavzetosti, sodelovanja in zaupanja (Wltavsky idr., 2007).

Vsekakor ne gre pozabiti, da so v ozadju komuniciranja vedno potrebe in interesi – komuniciramo, ker želimo nekaj doseči. Pri tem naletimo na težavo, ali lahko naše želje, zahteve in pričakovanja jasno izrazimo ali pa jih iz različnih razlogov želimo prikriti. Od tega je odvisno, kako jasni smo s sporočili. Tovrstne pristope je treba upoštevati še posebej v situacijah, ko poteka komunikacija med ljudmi z različnimi vlogami in položaji (npr. med otroki in starši, vzgojiteljem in starši, vodjo in delavci itd.). Praviloma osebe z »nižjim položajem« in manj moči težje sporočajo svoje potrebe in zastopajo sebe, bolj so tudi občutljive za sporočila drugih in način sporočanja. Lahko se bojijo vprašati, lahko pričakujejo, da »bodo nadrejeni brali« njihove želje, pogosto pa se zgodi, da izrazijo svoje potrebe na »uporniški način« in seveda povzročijo odklanjanje (Wltavsky idr., 2007).

Med komunikacijskimi spretnostmi kaže posebej izpostaviti sposobnost poslušanja, kar pomeni, da se usmeri na drugega, na problem. Pri tem je

pomembno, da se jasno sporoča, da se razume in sprejme težavo ter da so udeleženci pripravljeni skupaj iskati rešitev. Enako pomembna je sposobnost zastopanja sebe, svojih potreb in težav, še posebej, če jih povzročajo drugi (Vrhovec, 2003).

SODELOVANJE S STARŠI

Sodelovanje med starši in vrtcem temelji na skupnem cilju: omogočiti optimalno vzgojo in razvoj otroka ter srečno in zdravo otroštvo. Kakovostno sodelovanje staršev in vzgojiteljev lahko omogoča (Kroflič, 2005):

- poenotenje vzgojnih vplivov, ki oblikujejo otrokovo osebnost in razvoj,
- sistematično informiranje in usposabljanje staršev za vzgojo otrok,
- vplivanje na vsebine, organizacijo in načine dela v vrtcu,
- prispevanje k humanizaciji in demokratizaciji odnosov med starši ter vzgojitelji in odnosov do otrok ter
- odpiranje vrtca v neposredno okolje.

FORMALNE OBLIKE SODELOVANJA MED VRTCEM IN STARŠI

Formalne oblike sodelovanja (Lepičnik Vodopivec, 2012) so tiste, ki so predpisane s strani zakonodaje. Za izvajanje potrebujejo ustrezen čas in prostor. Organizirane in načrtovane so s strani strokovnih delavcev vrtca. Za formalne oblike sodelovanja je značilno frontalno posredovanje informacij, kar največkrat pomeni enosmerno komunikacijo.

Govorilne ure

Govorilne oz. pogovorne ure so najpogostejše oblike sodelovanja med vzgojiteljicami in starši. So oblika individualnega razgovora s starši o otrokovih dejavnostih ter morebitnih uspehih in težavah, otrokovem razvoju in počutju. Pomembna je priprava na pogovorno uro, vedeti moramo, katerim ciljem sledimo in kakšni bosta struktura ter vsebina pogovora (Jensen in Jensen, 2011). Starše o tem prej tudi obvestimo in jim s tem omogočimo, da se tudi sami nanje pripravijo, s čimer omogočimo enakopravno sodelovanje.

Roditeljski sestanek

Roditeljski sestanek je oblika sodelovanja s starši, ki je namenjena obravnavi skupnih vprašanj in ga običajno uporabljamo za posredovanje informacij. Prvi roditeljski sestanek se izvede na začetku leta. Takrat vzgojiteljice staršem posredujejo potrebne informacije o življenju in delu v oddelku, predstavijo letni delovni načrt, dogovorijo se o oblikah sodelovanja.

Pisna gradiva in oglasne deske

Pisna sporočila so koristna, predvsem kadar informirajo, nikakor pa ne morejo in ne smejo nadomestiti osebnega stika med vzgojiteljicami in starši. V vrtcu se pogosto uporabljajo obvestila, ki se navezujejo predvsem na organizacijsko, finančno in vzgojno področje. Največkrat je poleg oddelka oblikovana oglasna deska, kjer vzgojitelj staršem pušča pomembna obvestila, vabila, sporočila. Na oglasni deski je viden tudi delovni načrt, glavne aktivnosti otrok, velikokrat tudi slike otrok pri dejavnostih (Lepičnik Vodopivec, 2012).

Svet staršev

Svet staršev sestavlja po en predstavnik oddelka, ki so ga starši izvolili na roditeljskem sestanku oddelka. Svet staršev lahko predlaga nadstandardne programe; daje soglasje k predlogu direktorja o nadstandardnih storitvah; sodeluje pri nastajanju predloga programa razvoja vrtca, vzgojnega načrta, pri pravilih vrtčevskega reda ter da mnenje o letnem delovnem načrtu; obravnava pritožbe staršev v zvezi z vzgojno-izobraževalnim delom; voli predstavnike v svet vrtca; ter opravlja druge naloge v skladu z zakonom in drugimi predpisi (ZOFVI 1996, 66. člen in Zakon o spremembah in dopolnitvah ZOFVI 2008, 22. člen).

NEFORMALNE OBLIKE SODELOVANJA MED VRTCEM IN STARŠI

V neformalnih oblikah sodelovanja je veliko možnosti za dobro in kakovostno sodelovanje. Starši imajo možnost, da aktivno, neposredno doživijo različne dejavnosti in vzdušje v skupini, se med seboj spoznajo, povežejo, si nudijo medsebojno oporo in pomoč.

Neformalne oblike sodelovanja med vrtcem in starši so:

- pogovori s starši ob prihodih v vrtec in odhodih otrok iz vrtca,
- nenačrtovani razgovori, pikniki in izleti,
- delavnice za starše ali za starše in otroke,
- predstavitev poklicev,
- dnevi odprtih vrat,
- skupna praznovanja, izdelovanje igrač itd.

V takih primerih lahko starši opazujejo otroke pri igri, delu, druženju z vrstniki, vidijo, kako reagirajo v konfliktni situaciji, kaj zmorejo, kaj jim dela težave, prav tako spoznavajo tudi vzgojiteljico, njen odnos do otrok ter njen način dela in reagiranja. Naštete oblike sodelovanja zblížujejo otrokov dom in vrtec (Balič in Borucky 1990). Boljša informiranost staršev in vzgojiteljic pripomore tudi k vsestranskemu spremljanju otrokovega razvoja.

Podatki kažejo, da so v vrtcih danes nekoliko v ospredju neformalne oblike sodelovanja s starši, kar je verjetno tudi posledica drugačnega načina vzgoje v vrtcih. To je z vidika razvijanja samozavesti staršev in njihove odgovornosti za vzgojo otrok ter za razvijanje medsebojnega zaupanja med starši in vzgojitelji oz. pomočniki vzgojiteljev izjemno pomembno. Ob tem pa ne smemo pozabiti na pravico staršev biti informiran, kar nam zagotavljajo predvsem formalne oblike sodelovanja med vrtcem in družino. Na obeh ravneh (formalni in neformalni) obstaja še veliko možnosti tako pri že uveljavljenih oblikah sodelovanja kot tudi na področjih, ki so nekoliko manj zastopana, kot so npr. področje pisnega obveščanja, sodelovanje staršev pri načrtovanju življenja in dela v vrtcu in pri aktivnem vzgojnem delu ter sistematičnem seznanjanju z njihovimi pravicami in odgovornostmi (Lepičnik Vodopivec, 2010).

DEJAVNIKI, KI SPODBUJAJO IN ZAVIRAJO SODELOVANJE

Med vzgojitelji in starši so razlike. Njihova stališča, želje, interesi, pričakovanja in potrebe po sprejetosti, uspehu,

spoštovanju in podobnem se razlikujejo. Nekateri dejavniki ovirajo, drugi pa spodbujajo dobro sodelovanje. Pomembno je, da jih vzgojitelji poznajo, saj potem lažje izbirajo ustrezne motivacijske strategije, ki jim pomagajo in olajšajo sodelovanje s starši (Batistič Zorec, 2006).

Temelj motivacije vsakega sodelovanja je skrb staršev za otrokovo napredovanje, rast in razvoj, njegovo kakovostno znanje in možnost za uspeh. Kot pravi Lepičnik Vodopivec (1996), se motivacija in pripravljenost za sodelovanje povečujeta, če so predlogi staršev, ki izhajajo iz pričakovane vloge vrtca v razvoju njihovega otroka in zamisli o podobi otroka, deležni odobravanja ter jih upoštevajo v vrtčevskem delu. Na drugi strani pride do upadanja motivacije za sodelovanje takrat, kadar starši nimajo možnosti, da bi prilagajali vrtec svojemu otroku oziroma je vse opredeljeno vnaprej. Vse to je podkrepila avtorica z empirično raziskavo, v kateri se je izkazalo, da je dominantni interes staršev ta, da je otrok v vrtcu uspešen in da dobi solidno izobrazbeno podlago za nadaljnje šolanje.

Vzrok za slabše sodelovanje Rutar in Pavlovič (2004) predstavljata prepričanje udeležencev o tem, čigava je odgovornost za vzgojo otrok. Rezultati kažejo, da so morebitne napetosti med obema skupinama, torej med starši in vzgojitelji, lahko rezultat nespoštovanja pristojnosti in meja drugega kot izvirne različnosti v stališčih. Seveda pa je treba poudariti tudi objektivne vzroke, ki ne omogočajo kakovostnega sodelovanja. Nekateri starši preprosto nimajo časa ali volje, zato vrtčevsko vzgojo ter izobraževanje prepustijo vrtcu in vzgojiteljem. Zmanjkuje jim časa za sodelovanje, ki je povezano z njihovim otrokom. Zato ne gre pričakovati, da bodo ti starši sodelovali z vrtcem v širšem smislu. Nekateri, velikokrat manj izobraženi starši, se vnaprej postavijo v podrejen položaj. Menijo, da je vzgojitelj strokovnjak, da je bolj izobražen, zato se ne počutijo v enakovredni vlogi za sodelovanje.

Zato je zelo pomembno, da razmišljamo, v kolikšni meri so prisotne ovire, ki lahko otežujejo odnos ter sodelovanje (Lepičnik Vodopivec, 1996):

- neenakopravnost – različnost v čustvenem doživljanju komunikacijske situacije (strah in negotovost pri starših, pričakovanje slabega in kritičnega ter večja gotovost in moč na drugi strani);
- preuradni pogovori in stiki s starši (neosebni, formalna posplošena sporočila);
- tendenca vzgojiteljic po analizi otroka in diagnosticiranja (je počasen, ne dohiteva, ne razume, je nagajiv ...);
- poučevanje staršev brez upoštevanja njihovih potreb, pa tudi nepriznavanja njihovih lastnih sposobnosti;
- vztrajanje na normativnosti – otrok po meri vrtca (tu so pogosto problemi in razhajanja med vzgojitelji in starši glede hrane, čistoče, spanja ...);
- vrtec po meri staršev – tendenca, da bi se vrtec popolnoma prilagodil individualnim potrebam in ambicijam posameznih staršev;
- serviranja rešenih težav namesto nudenja pomoči za kreativno iskanje rešitev pri starših;
- obojestranski občutki, da mu drugi »soli pamet«;
- večja vrednost se daje načrtovanim, formalnim kontaktom, kot spontani komunikaciji.

Marinšek (2006) pa meni, da je za sodelovanje potrebno skupno spoznanje, da obstajajo problemi in da jih lahko uspešno rešujemo le s sodelovanjem. Pri tem pa seveda obstajajo vse možnosti, da eni in drugi problemov ne vidimo, ali jih nočemo videti ali pa se jih ne upamo lotiti, ker se bojimo konfliktov.

Naj še poudarim, da so v vrtcih različno postavljene meje o življenju v vrtcu. V nekaterih vrtcih lahko starši in vzgojitelji v večji oziroma na drugi strani v manjši meri vplivajo na življenje v vrtcu. Čim bolj so te meje zožene, manjši je interes za sodelovanje, več je nezadovoljstva ter pasivnosti na obeh straneh, kar vodi k neproduktivnosti in neuspehu.

PROBLEMATIKA ODNOSNIH RAZMERIJ V VRTCU

Odnosi med vzgojitelji, otroki in starši so vse bolj težavni, kar je normalna

posledica vse večje problematike v odnosih med ljudmi na splošno. Na spletu ali med pogovorom s starši pogosto lahko zasledimo pritožbe nad neprimernim odnosom vzgojiteljev do otrok. A tu navadno ne gre za kaprico posameznega vzgojitelja, temveč se to dogaja zaradi prikritega kurikuluma. Prikriti kurikulum je tisti del kurikuluma, ki ni natančno določen, ampak se nanaša na dejavnosti, kot so hranjenje, počitek in higiena. Takrat v odnosu med vzgojiteljem in otrokom pridejo najbolj do izraza znanja zaposlenega o zakonitostih razvoja otroka, način vzgojiteljevega dela in njegov sistem vrednot. Metode in načini največkrat nakazujejo prenose vzorcev iz družine, v kateri je vzgojitelj živel. Ker otrok v vrtcu preživi veliko časa in je to pomemben del otrokovega življenja, je pomembno, da so vzgojitelji ljudje, ki imajo otroke radi in ki poznajo svojo odgovornost za vzpostavitev kakovostnega odnosa med njimi in otroki. Istočasno pa mora vzgojitelj prevzeti tudi odgovornost za kakovost odnosa s starši, saj ima v tem odnosu močnejšo vodstveno vlogo. Izkušeni vzgojitelji imajo pogosto tudi zakladnico znanj z veliko dragocenimi lastnostmi, ki jo je treba samo videti in jo pomagati odpreti (Bevčič, b. l.).

Znani družinski terapevt Jesper Juul v svoji knjigi, namenjeni vzgojiteljem in učiteljem, govori o treh kompetencah, ki bi jih moral imeti vsak strokovni delavec:

- sposobnost vzpostavljanja odnosov z otroki (odnose gradimo, ker otrok nima izbire, ali bo vstopil vanje ali ne – avtomatično vstopa),
- sposobnost, da v otrokovem življenju zavzame pomembno mesto – tudi če ni njegov roditelj,
- sposobnost sprejemanja dejstva, da je pedagoška resničnost enaka življenju.

Zato pa morajo strokovni delavci dobiti pravilno izobrazbo. Fakulteta nudi zelo malo takega znanja in dobra rešitev bi bila, da bi vzgojitelji ta znanja lahko pridobili pozneje v ustanovah, kjer so zaposleni (Bevčič, b. l.).

Literatura

- Bahovec, E. D. idr. (1999). *Kurikulum za vrtce*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod republike Slovenije za šolstvo.
- Balič, F. in Boruck, V. (1990). Oblike sodelovanja s starši – utrjevanje vezi med otrokovim domom in vrtcem. V: Blažič, M., Vzgojitelj - kreator predšolske vzgoje.
- Batistič Zorec, M. (2006). *Ugotavljanje in spodbujanje kakovosti vrtca - dileme in možnosti*. Ljubljana: Supra.
- Bevčič, L. (b. l.). Pridobljeno s <http://www.uje.si/vzgoja/problematika-odnosnih-razmerij-v-vrtcih-in-solah>.
- Jensen, E., Jensen, H. (2011). *Dialog s starši*. Ljubljana: Inštitut za sodobno družino Manami.
- Kroflič, R. (2005). *Vzgojiteljica - izhodišče prikritega kurikuluma v vrtcu*. Ljubljana: Supra.
- Lepičnik Vodopivec, J. (1996). *Med starši in vzgojitelji ni mogoče ne komunicirati*. Ljubljana: Misch, Oblak in Schwarz.
- Lepičnik Vodopivec, J. (2007). *Kako starši doživljajo vzgojo v družini - vzgojni stili v družini danes*. *Sodobne pedagogika* 58 (124): 182–195.
- Lepičnik Vodopivec, J. (2010). *Sodelovanje staršev z vrtcem kot dejavnik kakovosti vrtca*. Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta.
- Lepičnik Vodopivec, J. (2012). *Teorija in praksa sodelovanja s starši*. Ljubljana: Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- Marinšek, S. (2006). *Komuniciranje s starši*. Ljubljana: Šola za ravnatelje.
- Rutar, T. in Pavlovič, Z. (2004). Družina in šola: Razlike v pogledu staršev in učiteljev na otrokove pravice. *Sodobna pedagogika* 55(3): 42–59.
- Vrhovec, S. (2003). *Poslovno sporazumevanje in vodenje*. Interno gradivo za višje strokovne šole. Šolski center Celje.
- ZOFVI. 2007. *Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja*. Uradni list RS, t. 16/2007.
- Wltavsky, Z., Hočevar, F., Kitek, A. in Vidmar, J. (2007). *Priročnik za mentorje pri usposabljanju za delo*. Ljubljana: Inštitut Republike Slovenije za rehabilitacijo.

KNJIŽNIČNA DEJAVNOST ŠOLSKIH KNJIŽNIC / Nataša Gerbec, univ. dipl. bibl., šolska knjižničarka / OŠ Milojke Štrukelj Nova Gorica, Podružnična šola Ledine

V obdobju pred uporabo osebnih računalnikov je bila, poleg ljudi, televizije ali radia, edini vir informacij – knjiga, in z njo povezane knjižnice. Obisk knjižnice, hoja vzdolž knjižnih polic, opazovanje hrbitšč knjig in iskanje knjige, za katero si upal, da ti bo dala odgovor na vprašanja, povezana z domačo nalogo, ali pa listanje in izbiranje leposlovne knjige z branjem povzetkov na hrbtni strani knjige, je bilo nekaj otipljivega, resničnega in domačega. V zadnjih letih se je slika spremenila. S širjenjem in uporabo informacijske tehnologije ter osebnih elektronskih naprav so informacije skoraj povsod dostopne in takoj na voljo. Tiskana beseda je v zatonu in knjižnice, kot smo jih poznali, se spreminjajo. Splošne knjižnice zagotavljajo dostop do spleta, zbirk DVD-jev, e-knjig in drugih e-virov. Tudi številne šolske knjižnice so sledile tehnološkemu napredku in se preimenovala v »informacijske centre« oziroma v »learning resource centres« (Bradley, 2016).

Vendar, pravi Bradley (prav tam), da ne gre zgolj za spremembo poimenovanja. Nov naziv je spremenil tudi fokus šolskih knjižnic. Knjige niso več tako priljubljene; nekateri, večinoma starejši učitelji, opažajo, da njihovi učenci niso več zainteresirani za knjige in so jih nadomestili z elektronskimi ekvivalenti. Bradley (prav tam) opozarja na raziskavo združenja The Association of Teachers and Lecturers (ATL) glede stanja šolskih knjižnic. 22 odstotkov anketiranih šolskih knjižničarjev na 485 šolah, ki so sodelovale v raziskavi, je dejalo, da je njihova šolska knjižnica utrpela vsaj 40-odstotno zmanjšanje sredstev od leta 2010, 21 odstotkov anketiranih pa je dejalo, da njihov proračun ne zadostuje za nakup knjig, namenjenih spodbujanju učencev za

branje iz užitka¹. To pa ne vodi do izboljšanja bralne pismenosti učencev: zmanjševanje števila knjig, do katerih imajo učenci redno dostop, pomeni še manj možnosti za njihovo srečevanje s stvarno literaturo in leposlovjem, ki »požene« in bogati domišljijo veliko bolj, kot jo vnaprej izdelan svet računalniške igre.

Torej, kakšna naj bo idealna šolska knjižnica² (po Bradleyju, 2016)? Smo

¹ "Branje ni samo delo, vzgoja čustev, razvoj domišljije in celo osebnosti, predvsem je velikanski užitek," je v svoji poslanici ob letošnjem mednarodnem dnevu knjig za otroke zapisal ruski pisatelj Sergej Mahotin. Dostopno na spletni strani: <http://www.ibby.si/index.php/int-ibby/ibby-2-april/278-poslanica-ob-mednarodnem-dnevu-knjig-za-otroke-2017>

² IFLA/UNESCO-v Manifest o šolskih knjižnicah (2001) poudarja, da šolska knjižnica nudi sto-

ritve za učenje, knjige in vire, ki omogočajo vsem pripadnikom šolske skupnosti, da razvijajo kritično mišljenje in postanejo učinkoviti uporabniki informacij v različnih oblikah in formatih ter nosilcih. Knjižnično osebje podpira uporabo knjig in drugih informacijskih virov, tako leposlovnih kot poučnih, tiskanih in elektronskih, v knjižnici in od doma. Gradivo dopolnjuje in bogati učbenike, učno gradivo in metode dela. Storitve šolske knjižnice se morajo zagotavljati vsem članom šolske skupnosti ne glede na starost, raso, spol, veroizpoved, narodnost, jezik, profesionalni ali socialni status. Za uporabnike, ki ne morejo uporabljati gradiva in storitev, namenjenih večini, mora knjižnica zagotoviti posebne storitve in gradivo. Dostop do storitev in zbirk ne sme omejevati nobena ideološka, politična ali verska cenzura. Šolska knjižnica je vključena v vzgojno-izobraževalni proces. Njeno delovanje usmerjajo naslednji cilji:

- podpora in bogatitev vzgojno-izobraževalnih ciljev, kakor jih opredeljuje poslanstvo šole in kurikulum;
- razvoj in vzdrževanje bralnih in učnih navad otrok ter osebnega zadovoljstva